

روی سیاه فناوری!

فلسفی که آیا ذات و ماهیت فناوری خیر است یا شر، در این مجال کوتاه امری بس دشوار است. البته در این نوشتار چنین قصدی هم نیست! غرض از طرح سؤالات فوق صرفاً تحریک ذهنی مخاطب است به اینکه در باب ماهیت و کارکردها و آثار و اثرات فناوری به طور جدی باید اندیشید.

چه فناوری را، به لحاظ فلسفی، دارای ماهیتی جهت‌دار (چه منفی و شر، و چه مثبت و خیر) بدانیم و چه نه، در عمل، کاربست فناوری‌ها آثار مثبت و منفی انکارناشدنی دارد. پس بحث را بر همین نکته واضح و انکارناپذیر مبتنی می‌کنیم و اختلاف نظرهای بنیادین و فلسفی در این موضوع را که فناوری ذات شر دارد یا خیر، و آیا اساساً می‌توان برای فناوری مصنوع دست بشر ذاتی قائل شد یا نه، به کنار می‌نهیم.

در موضوع و مرحله کاربست فناوری، اینکه فناوری را چه کسی و چگونه مورد استفاده قرار بدهد، اهمیت اولی دارد. تعبیری دارد یکی از فیلسوفان معاصر که: «فناوری همچون چکش است! اگر در دست نجاری باشد، با آن میز و کمدی می‌سازد برای استفاده و اگر دست دیوانه‌ای باشد، با آن بر سرفراد بی‌گناه می‌کوبد.» واقعیت آن است که امروزه بعضی توانمندی‌های فناورانه در دنیا به دست افرادی افتاده‌اند

در مباحث فلسفه فناوری که از حوزه‌های به نسبت جدید و البته بسیار مهم فلسفه‌های مضاف است، دو بحث مهم «ماهیت و ذات فناوری» و «اخلاق فناوری» از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند. آیا فناوری ذاتاً جهت‌گیری خاصی دارد یا خیر؟ آیا می‌توان درباره ماهیت فناوری قضاوت خیر یا شر کرد؟ آیا میان فناوری‌های دوران قبل از صنعتی شدن جامعه‌های بشری و فناوری‌های دوران بعد از صنعتی شدن و به خصوص فناوری‌های دوران معاصر تفاوت ذاتی و ماهوی وجود دارد یا خیر؟ آیا آثار مثبت یا منفی فناوری‌ها به ماهیت آن‌ها مربوط است یا به روش و شیوه کاربست آن‌ها؟ مسئولیت آثار زیان‌بار فناوری‌ها بر ساخت‌های گوناگون زیست انسانی با کیست؟ آیا مبدعان و ایجادکنندگان فناوری مسئول‌اند یا کاربران و استفاده‌کنندگان از آن؟ در به کار بستن فناوری ملاحظه اخلاقی چگونه است؟ آیا در استفاده از فناوری‌ها هم می‌توان اصول و چارچوب اخلاقی ترسیم کرد یا خیر؟ آیا فناوری فضای مجازی، چون مجاز است، خارج از دایره اصول اخلاقی است یا چارچوب اخلاقی خاص خود را دارد و اگر دارد این چارچوب چگونه است و

واقعیت این است که پاسخ‌دادن به این سؤال بنیادین

بازی‌های کثیف رسانه‌ای و فریب افکار عمومی قصد دارند مسئولیت آن را بر ذمه مجاهدان مظلوم فلسطینی بنهند که کاری جز دفاع از خانه و وطن خویش نمی‌کنند! این است روی سیاه و نیمه تاریک فناوری، که اگر بشریت به‌طور جدی تکلیف خودش را با اصول اخلاقی فناوری‌ها، از نظامی تا مجازی، روشن نکند، نه تنها انسان، که انسانیت در حال قربانی شدن است.

بر ما و بر همه قلم‌به‌دستان و صاحبان فرصت برای نوشتن و گفتن است که بنویسیم و بگویم و بلکه فریاد بزنیم این مظلومیت انسان را در برابر فناوری‌هایی که به دست شیطان‌های زمانه افتاده است. تاریخ قضاوت تند و تلخی درباره ما خواهد کرد، اگر به فرزندان و دانش‌آموزانمان نگوئیم که پیشرفت ظاهری فناوری‌ها بشر، اگر در اختیار اخلاق و انسانیت قرار نگیرد، چه‌ها که نمی‌تواند بر سر این انسان اسیر شده در دست همان فناوری‌ها بیاورد! نمونه و مصداق تعیین یافته آن، وقایع خون‌بار و تأسف‌انگیزی است که در این ایام تاریک و برهه سخت از تاریخ بشریت، در باریکه‌ای به نام غزه، در حال رخ دادن است. در پایان، برای رهایی انسان و انسانیت از دست شیطان‌های زمانه، به پیشگاه خداوند سبحان دست‌تندار می‌کنیم و برای رهایی سرزمین قدس، آن قبله نخستین و محل عروج نبی مکرم اسلام (ص)، دعا می‌کنیم.

که دقیقاً مصداق همین دیوانه‌ای است که در تمثیل این فیلسوف آمده است! نمونه بارز و عینی این موضوع رژیم اشغالگر قدس است که در روزها و هفته‌های اخیر، با فناوری‌های پیشرفته نظامی، تمام اصول و معیارهای اخلاقی را زیر پا نهاده و هزاران زن و کودک بی‌دفاع و غیرنظامی و مسلمان را در فجیع‌ترین و خونخوارانه‌ترین شکل و سبوعانه به شهادت رسانده است و طرفه آنکه، مدعیان آزادی و دموکراسی و حقوق بشر، و صاحبان همین فناوری‌های نوین و تولیدکنندگان اصلی سلاح‌های مرگبار در دنیا که به‌طور عمده در غرب جغرافیایی عالم متمرکز هستند، نه تنها مانع وحشی‌گرهای این رژیم غاصب نمی‌شوند، بلکه از در توجیه و حمایت برآمده و شوربختانه خود را در کنار این شیطان مجسم تصویر می‌کنند و این پیام دهشتناک را به جهانیان القا می‌کنند که بدانید، این ما هستیم که فناوری‌ها را تولید و نحوه استفاده از آن‌ها را مشخص و معیارهای حقانیت آن‌ها را تعیین می‌کنیم؛ حتی اگر با آشکارترین اصول انسانی و اخلاقی در تعارض و تهافت باشد!

فناوری‌های نظامی و فناوری‌های مجازی امروز بیش از هر زمان دیگری در خدمت شیطان هستند! و این ابلیس مجسم شده در چهره کریمه اسرائیل غاصب است که آن را مدیریت می‌کند. بیمارستان مملو از زنان و کودکان مجروح و بی‌پناه را هدف سلاح‌های ممنوعه قرار می‌دهند و در یک حمله جان عزیز بیش از هزار نفر را می‌ستانند. سپس با

